

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

THIRTY-SECOND DAY.

Wednesday, 15th April 1959.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Three o'clock.

MR. DEPUTY SPEAKER (SRI L. H. THIMMA BOVI, B.A.) in the Chair.

REPORT ON THE MYSORE ADMINISTRATION BY SRI A. D. GORWALA.

(Debate continued)

*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಡ್ಡೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿನ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈ ವರದಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅರಶಿನ-ಕುಂಕುಮ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ಮುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಾದ ಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇರು ಬೋಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. We are beating a dead horse. ಶ್ರೀ ಮುರಾರಾಧ್ಯರು ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಆ ವರದಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮುರಾರಾಧ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

* ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ ಅಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇದನ್ನು ಬೋಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಂಶಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತುಗಳನ್ನು

ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ತನ್ನ ಕೇಡು ತನ್ನನ್ನು ತಿಂತು, ಅರಗು ಭಂಗಾರವನ್ನು ತಿಂತು” ಎಂದು. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದುಷ್ಟನು ಇತರಿಗೆ ಕೇಡನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ, ಅರಗು ಭಂಗಾರವನ್ನೇ ತಿನ್ನುವ ಹಾಗೆ, ಕೇಡನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಬಯಸುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಆಗದೆ ಕೊನೆಗೆ ಕೇಡನ್ನು ಬಯಸುವವನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಡಕನ್ನು ಎಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾನೋ ಆರೀತಿ ಕೆಡಕನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವನಿಗೆ ಅರಗು ಭಂಗಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಕಾರ ಅವನನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತಿಂದು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಸ್ವಲ್ಪವಿದೆಯೇ, ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ನೋಡೋಣವೆಂದರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರ ವಿಭಜನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲಾದರೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ದಾರಿ ಸುಗಮವಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವರದಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೇ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡತಕ್ಕವರು, ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರು ಎಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್, ಹಾಗೂ ತಪ್ಪಿದರೆ ಮೂರನೆಯವರು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋರ್ವಾಲ ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಕಠೋರವಾದ ಆರೋಪಣೆ, ನಿಂದನೆಗಳನ್ನು ಈಗಿರುವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಆಡಳಿತದ ಕಂಬ

* Asterisk indicates that the speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಕುಸಿದುಬೀಳುತ್ತದೆ, ಸರ್ವನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ವರದಿ ಬರೆದಂಥ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ—ಗುಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಹೇರಬೇಕಾದರೆ, ತಾವು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೇ? ನಾವು ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತಿ ಎಂದು ಕೂಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ನಾವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯ 6ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪ್ಯಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ: "Delays caused by Ministers fall in two classes"—ಇಂತಹ ಒಂದು ಪೋರ ತಪ್ಪಿಗೆ ನೀವು ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಗುರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೇನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲ. To err is human. ಮನುಷ್ಯ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಬರೆದಂಥ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರ್ ಮೊದಲಿನಿಂದ ತನ್ನ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಭಂಗಾರದ ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಯೇ? 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜನತಾ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಷ್ಟು ಇಲ್ಲಷ್ಟು ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ, ಇಂಥಂಥ ದೋಷಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ, ಅವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್‌ಪೋಜರ್ ಆಫ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಮೇಲೋಗರಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ನೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ, ವರದಿಯ 40 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 25 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿತೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೆಬ್ರವರಿ 7ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರ 3ರಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಅದಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬೋಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಬೇಡ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತಹಸೀಲ್‌ದಾರ್ ಅಫೀಸರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫೀಸರು ಇವುಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಫೀಸರು ಫೋರ್ಟ್ ಅಫೀಸರಂತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರನ್ನೂ ಇದುವುದೂ, ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೂ ವ್ಯರ್ಥ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪರ್ಸನ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅದಳಿತವನ್ನು ನುಪ್ಪು

ಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪರ್ಸನ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಅವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೆ ಎಕ್ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಬಳಿಯ ಆನೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಫೋರ್ಟ್ ಅಫೀಸರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸದೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ experiment ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ಅಂಶವಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಂ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಮಂಗಳೂರು, ಸಾತ್ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಅಂತಹ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇರಬೇಕೆಂದೇ ನೀವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಎಂಟರಲ್ಲಿ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆಂತೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದರೆಂತೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತು ಇವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಅಧಿಕಾರಾಧಿರೂಢರಾದ ಮೇಲೆ, ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತಿನ ಜನಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅವರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಕನಿಡುಕೊಂಡರೋ, ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ

SRI A. D. GORWALA

ದರೋ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪ್ಪವತ್ತು ಇದೆಯೆಂದು ಮೊಗಮಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಲಂಚಗೊಳಿಸುವ ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ! ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ನಿವೃತ್ತ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಅನೂಯಾಯಿಂದ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು! ಈ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಯಾರ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು! ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಇವರ ಮುಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಕ್ರಾಸ್-ಎಕ್ಯಾಪ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ! ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ! ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ; ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ, ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರಿಶೆಕ್ಷನ್ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಇಂಥ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವಂಥ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಣತಕ್ಕಂಥ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಯಾರೋ ಅಗೋಚರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆದು ಎಕ್ಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಾಗಿ ಬರೆದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕರ್ತೃತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸಾಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೂತನವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುವುದೇ! ಇವರು ಚಿಫ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿದರೋ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿದರೋ, ಅಂಚ್-ಕರ್ತೃತ್ವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಜಾರ್ಜ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿದರೋ! ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇರತಕ್ಕ ಲಂಚಗೊಳಿಸುವ ಇವತ್ತು ಹಾಸಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ! ಅವಾರಂಕಿತವಾದ ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಇನ್ನು ಟೈಮ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—If the Speaker wants me to close my speech I have no objection. I do not go against your ruling if you want to restrict my time. I shall sit down any time.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಿ.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Give me another 10-15 minutes, I will finish.

ಸ್ವಾಮಿ, ಪೇಜ್ 10 ನೋಡಿ. ನಾನು ಇವರು ಅಧಿಕ ಪ್ರಸಂಗತನ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕರೆದಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಎಂಥ ಕಠಾಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವಹುದು. ಡೆಪ್ಯು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರ, ಈ ಸಭೆ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಾನಾದರೆ, ಮಾಡತಾನಾದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಖ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕುರಿತು ಅಡ್‌ವೈಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ

ಗೋರ್‌ವಾಲರವರು ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯರು; ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. "There is a feeling today in many parts of the country including Delhi, that the putting up of buildings and the spending of large sums on them makes for prestige and betokens a high stage of development." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ high stage of development ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ನಾವು ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಬೇಕೆಂದು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂರವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಇದು ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗ ತನವಲ್ಲವೇ! Out of the scope ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಬರೆದಿಲ್ಲವೇ! ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನಾ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದು ಅವರಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಿಮಗಾಗಲೇ, ನನಗಾದರೂ ಬಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಲ್ಲ. ಪೇಜ್ 11, ಪ್ಯಾರಾ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "Within the range of extravagance come too the total hospitality arrangements of the Government of Mysore" ಎಂದು. ಇವರು ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರು ಆದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ! ಕೇವಲ ಏನು ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರದೆ, ಇವರು ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರ್ ಏಕೆ ಆದರು? ಬ್ಯೂರೋ ಕ್ರಾಟಿಕ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇವರು ಅಧಿಕಾರವಾಡುವಾಗ, ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರಾ ಯುರುಗಳಿಗೆ, ಗವರ್ನರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಡಿಸ್‌ಕ್ರ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಉನ್ನತಿ ಅವನತಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡಿದ ಜನ ಫಾರಿನ್ ರೀಲೇಷನ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂರವರು ಅವರು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ, ಆ ಸ್ನೇಹ ಬಾಂಧವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಬಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾವೆಗೇನ್ಸ್ ಸ್ಪೇರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿದ್ದರು? ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವಾಗ ಹಿಂದಿನದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ಯಾರಾ 1, ಪೇಜ್ 11ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಯಾರಿಗೂ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕಿ, ರೂಮಿನ ಬಾಡಿಗೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಸೌಜನ್ಯ, ಸದ್ಭಾವನೆ ಎಂದು ತಾವೇ ಆರೋಪಿಸಬಾರದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ ವಿಚಾರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನ ಅಧಿಕಾರ

(SRI C. J. MUCKANNAPPA)

ಮಾಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು. ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಿ, ಜನತಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ, ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಸರ್ವಫಿಕ್ರೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪಿ.ಐ.ಪಿ.ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಹಾಸಿ ಟಾಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅವರು ಬಂದಾಗ ಏನು ಅತಿಥಿ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದು ಗೌರವವಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾನವಮರ್ಯಾದೆ ತರುವಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆಳ ವಡಿಸಿ ಬರೆಯದೆ ಎಲ್ಲ ಹಣ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಣಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಉಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬಸ, ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹೂವಿನ ಹಾರ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಗೌರವವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಚಂದ್ರಶೇಖರಪುರ).— ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದು ದ್ವಾಪಕವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಂದವರಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟಿವ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾದಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಕತೆ, ಈ ಕಡೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆದಳಿತ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಎತ್ತಿಲ್ಲ ಹಣ ಕಡಿಮೆಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬರೆದುಬಿಟ್ಟಿದೆ; ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಡಿ, ಬಂದವರಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಗವರ್ನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಚಯರಿ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಖರ್ಚುಮಾಡಲ. ಗವರ್ನರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ, ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲವೋ, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ, ದೇಶದ ಆದಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವೆಲ್ಲವೋ, ಅಂಥವರು ಬಂದಾಗ 500—1000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಮಾನ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಹಾರ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಬರುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೀಳು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎದುರುಪಕ್ಷದವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇದು ಮಹಾಗ್ರಂಥ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಾಚಾಮಗೋಚರವಾಗಿ ಅನ್ನಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿನಸ ದೇಶದ, ಸಮಾಜದ ಮಾನವಮರ್ಯಾದೆ, ಮತ್ತು ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ದೋಷವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೋಷ್ಠೆಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “Whose father's divali is it?” ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ನಾವೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕೋಪ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗೋರಾಲ್ಪರ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಟೂರ್ ಹೋಗುವಾಗ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಿತ್ರ ಎಂದು ಒಬ್ಬಬ್ಬರನ್ನು ಅವರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಟೂರ್ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಲಠಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲಂಚರಾಶುವತ್ತುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಟೂರ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸು ಹೊರಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಬಿಲ್ಲು ದುಗ್ಧನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವರೇಕೆ ಇಂಥ ಅದ್ವಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಇಂಥ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬರೆದರೆಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಜನ ಬೋಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಕಡೆಯವರು ಓದಿದರೆ ಅವರೇನು ಭಾವಿಸಬೇಕು? ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವದೊಂದು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಈ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಎಲ್ಲರೂ ನೀತಿ ಭ್ರಷ್ಟರು, ನ್ಯಾಯ, ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ನೀತಿಗಳೊಂದೂ ಅರಿಯದಂಥ ಜನರು ಇಂಥವರು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ದಿವಸ ಗೋರಾಲ್ಪರರು ಇಂಥ ಒಂದು ಅಪದ್ಧದ ಕಂಠೆಯನ್ನು ಬರೆದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಮಣು ಪಾಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವರದಿ ಜರ್ಜಿ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೂ ಸಹ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಜನರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಆದಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಆ ಗೋರಾಲ್ಪರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೋ! ಆದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರೊದಿವಸ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಮೈಲಿಗೆ ಆರಾಣಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಇಂಥ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲ ಹಗಲು ದರೋಡೆ ಬೋರರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಮಗೆ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಲು ಆ ಮನರಾಧರೂ ಹೇಗೆ ಒಸುಬಿಟ್ಟಿದೆನೋ ನಾನು ಕಾಣ! ನಿತ್ಯಾ ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ.

SRI A. D. GORWALA

ಮುರಾರಾಧ್ಯರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಸ್ಥಿರವಾದುದಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಈ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿದ್ದರೆ ಅದು ನಾಳೆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳು ಈ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಾಳೆ ಅದೇ ಶಬ್ದಗಳು ನಮಗೂ ಬರಬಹುದು, ನನ್ನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೂ ಬರಬಹುದು. ಅದೇ ದೇಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಆಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕ ಶ್ರೇಷ್ಠತನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಲ್ಲ ಈ ವರದಿ ಪೂರ್ಣ ಅಪಭಾಷಿತವನ್ನು ಒಳಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ನಮ್ಮಿಗಳಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೂ ಪಾತ್ರ ವಾದುದಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಕಡೆ ಇದೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 28 ಜನ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬರು ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಸಂಬಂಧವಾದ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆನು, ಆಗ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ಜನ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರಾಟ ಮಾಡರಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೋ ಅಥವಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂತಲೋ ಏನೋ ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಲಹೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಆಂದೋಳನವನ್ನೇ ನಮಗೆ ತಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಿಕಾಯಿ, ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರ ಮಂತ್ರ ಮಾಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೂ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಈ ಒಂದು ಗ್ರಹದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಪಂಚಮಗ್ರಹಗಳು ಈಗಿರತಕ್ಕ ನವಗ್ರಹಗಳ ಮಂತ್ರ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉಪನಿವರ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಇವೆರಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ಇವರಿಗೊಂದು ಬಳಕಾಗದ ಮೇಲೆ ನಾವು ರುಜು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಂಥ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಭೀನರುಗಳ ಗೋಜೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಭೂತಗಳನ್ನೊಡಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿ ಇವರನ್ನು ಒಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಮೇರೆ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಯಾವಾಗಲೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಳದರ್ಜೆಯಿಂದಲೇ ಭದ್ರತೆ ಹೊಂದಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಗೋರಾಲ್ಪರವರು ಈ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ರಿಜರ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತೋರ ಕುರಿಕಾಯುತ್ತಿತ್ತಾಯಾ ಎಂದರೆ ನಾನು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅದು ಹೇಳೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗೆ

ಇವರಿಗೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬಾರದೋ ಅಂಥ ವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೊಂಕನ್ನು ಬರೆದು ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡಲು ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ರಿಜರ್ಟೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಯಾರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆಸೇಕೆಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಒಳಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಗೋರಾಲ್ಪರವರು, ಲಿಂಗಾಯತರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಬಂದು ಅವರು ಮುಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆ ಜನಾಂಗದವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಯಾರಿಗೆ, ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು? ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರೊಬ್ಬರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಮಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೆಸರು ಇಲ್ಲದವರು ಲಿಂಗಾಯತ ಕೋಮಿನವರು ಮುಂದುವರಿದ ಕೋಮಿನವರು, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಕೋಮಿನವರು ಮುಂದುವರಿದ ಕೋಮಿನವರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೆಂದು ಆಗ ನಾವು ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಏನೋ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದರು? ಗೋರಾಲ್ಪರರು ಯಾರೋ ಒಂದು ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅವರು ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೆಜೆಟ್ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಯಾವ ಯಾವ ಕೋಮುಗಳವರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ನಾನ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member may resume his seat.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I submit to the Chair that till yesterday, there was no time limit.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If you do not stick to your word what is the meaning of it?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I respect the Chair. I never wanted to prolong my speech.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not fair. Please discontinue. ತಮಗೆ ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 10-15 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಈಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Am I not permitted to conclude?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Very kind of you. (Then the Member resumed his seat).

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿರ ತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಗೋರಾಲ್ಪರವರ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗುಂಟಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂತೋಷವೇನೆಂದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವೂ ಈ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಂಬುದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಇರುವ ಉತ್ತಮ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ವಿಚಾರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗೋರಾಲ್ಪರವರು ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಮುರಾರಾಧ್ಯರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರವಹಿಸಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಅವರು ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನುಭವವನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ತಮ್ಮ ದೇ ಆದ ಒಂದು ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಗೋರಾಲ್ಪರವರು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಂತಲೇ ಪದಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗೋರಾಲ್ಪರವರು ಭಯಂಕರವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಹ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ನಾಗುಳ್ಳೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾದ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒದುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವುದೂ ಇರುತ್ತದೆ ಅಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವುದೂ ಇರುತ್ತದೆ.

3-30 P.M.

ಕುಟುಂಬಿಕಗಳೂ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಕ್ತಾಜ್ಜನವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದ

ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೊಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೋದಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಇಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು; ಈ ಸಲ ಏಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಗೋರವಾಲಾ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾದುದೂ, ಅಸಮಂಜಸವಾದುದೂ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವುದುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಉಳಿದವು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣಬರದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳು ವಾಸ್ತವ್ಯವಾಗಿದ್ದು ನೋಡಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನಾಡರೂ ಹುಡುಕಿ ಈ ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕವಾಗಿವೆ. ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳು ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗೋರಾಲ್ಪರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿದಂತಹದ್ದು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ ಏನು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅವೇ ರೀತಿ ಚುನಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬದ್ಧಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾಕರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅಸಂತುಷ್ಟಿ, ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅನೂಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದೇ ಏನು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಪಾಲನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಜಾರಿಯಲ್ಲದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ. ಅನಂತರ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೋರಾಲ್ಪರವರು ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಮತ್ತು ಖಾಯಂ ಆದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲೇಬೇಕು.

ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆ, ಅದರ ದಕ್ಷತೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋಮುಪಾರು ನೀತಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri N. RACHIAH (Minister for Excise and Social Welfare).—It is not based on communities. It is based only on classes.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನವರು ಪದೇ ಪದೇ ಕಾಫಿ ವೆಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಒಡಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಂಥವರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವವರಿಗೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿಯೂ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರಾಮ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದು. ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕಾಫಿ ವೆಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಬರಬಾರದಿತ್ತು.

ಪದೇ ಪದೇ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅವರು ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ, ದಕ್ಷತೆಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಒಬ್ಬರೇ ಇರುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉನ್ನತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೇ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ವೆಗೈರೆಗಳು ಸೂಕ್ತವೂ ಅಲ್ಲ ಸಾಧುವೂ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು.

ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋರಾಪ್ಪರಾವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೂ, ಒಪ್ಪದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದೂ ಇವೆ. ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿಂಗಡಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಶಿವ ಮೊಗ್ಗ, ಮಂಡ್ಯ, ರಾಯಚೂರು, ವೆಗೈರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಈಗ ಇರುವಂತೆ ಅವು ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲರದೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕಾದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎನಾ ಬೆರೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ವಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರವರ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಗೋರಾಪ್ಪರಾವರವರವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರದಿದ್ದಾರೆಂದೋ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಫೈಲುಗಳು ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳು ಸಮಂಜಸವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಫೈಲ್ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರೇ ಹೊರತು

ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯ ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸದೆ ಈ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೂಲಕಾಣುವುದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಳಂಬ ಎಂದಿನಂತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪರಾರದ ವಿಷಯಗಳೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು ತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳು, ಇವುಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಲೇಬೇಕು. ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ನಮಗೆ ಆಧಾರ.

ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ದಕ್ಷತೆಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಬರ್ಡೊಂದನ್ನೇ ನಾವು ನೋಡಬಾರದು.

ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಆಡಿಟ್ ಇರಾಬೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋರಾಪ್ಪರಾವರು ಹೇಳಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪನಚನೆ ಮಾಡಿ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಂಚರಾಜುವತ್ಯುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನೇ ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲಂಚನೋದ್ಧ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋರಾಪ್ಪರಾವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಅಂಶ ಒಂದಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೂ ಸಂಚಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಅಂಶ, ಇದರಿಂದ ಪುನಃ ಲಂಚಗಳಿತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಂಚಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ನೌಕರರಿಂದಲೇ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಡೆದು, ಅಲ್ಲೆಯೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತ ಕೋದರೆ ನಿಮ್ಮಮೇರೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಮರಾಮತ್ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲವೆಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತ ಬಂದರೆ ಉತ್ತಮ.

ಲಂಚನೋದ್ಧ ಶಾಖೆ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗೆ ತೊಡಗದೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ದುರ್ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವ

(ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್)

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲವಿಲ್ಲ. ಇದು ವರೆಗೂ ಮಾಸ್ತಿ ನವನೈರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಗೋಲ್ವಾರಾರವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಾಗಲ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗೋಲ್ವಾರಾರವರ ವರದಿಯು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರೂ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಗೋಲ್ವಾರಾರವರು ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವಾಗಲೇ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ scandal ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ terms of reference ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನಸೌಧದ scandal ನಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋದ ಕವಿದುಕೊಂಡಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳವಳವಾಗಿದೆ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ morale ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವಿಧಾನ ಸೌಧವು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ನಮಗೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧವು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ವಸತಿ ಬಹಳ ಸುಕೋಚವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಅಫೀಸುಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಫೀಸುಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರೇ ಅಲ್ಲ, ಹೊರಗಿನ ದೇಶಗಳವರು ಕೂಡ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಹಳ magnificent ಆಗಿದೆ, ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮೈಸು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ವಪಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರವರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೆರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು' ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು prejudiced mind ನಿಂದ ಮಾಡಿರುವಂತಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಹಳಕಾಲ

ಇರತಕ್ಕಂತಹುದು. ಈಗ ತಾಜಮಹಲ್‌ನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನಗಳು ಹೋಗುವಂತೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಂತಹ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡಲು ದಿನವೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಅನುಯಯದತ್ತೇ ಏನಾ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡಿರೇ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಡಿರೇ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಫೈಲುಗಳು ಬೇಗ ಬೇಗ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ಲನಲ್ಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಲೆವೆಲ್ಲನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನ ಲೆವೆಲ್ಲನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಡಿರೇಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗಿರುವ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬರೀ ಪ್ಲೇಸ್ಡ್ ಅಫೀಸಿನಂತಿರುವ ಅಫೀಸಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷತೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಗೊರವಾಲರವರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟು ಮಾದರಿಯಾದ ದೇಶವೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಿತು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಮ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಸಹ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ರಾಜಕುವಾರರುಗಳು ಟ್ರೀನಿಂಗಿಗಾಗಿ ಬಂದು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯ ಭಾರವು ಅಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಂತಹದಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬಿ.ಸಿ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ಬಿ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಟೆಪರ್ ಹೇ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಕೊಂಡರೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುವುದು. ಈಗ ಸಬ್‌ಸ್ಟ್ರಾನೆಷಿಯಲ್ ಹೇ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟೆಪರ್ ಹೇ ಎಂದೂ, 250, 150, 75 ಹೀಗೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಇದರಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ

ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿನ ಅಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಜನಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾದರೂ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ಬೀಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಗಳ ಹೋಂ, ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು—ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಳು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಹೋಟಲಿನ ಉಳಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಕಾಯಿರೆಕಸಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗಾಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳ ಹೋಂ ಎನ್ನುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಮುನ್ನಿಕ್ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ಬರುವ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವಿದ್ದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವೈತಿರೇಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರವು ಶೇಕಡ ೨೫ ತ್ವತ್ತೈದು ಎಂದು ಸ್ವತ್ತಿ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೂ ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬರೀ ಹಾಸ್ಟಲಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗಳಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತಿತ್ತು ಅವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಶೇಕಡ ೨೫ ತ್ವತ್ತೈದು ಎಂದು ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಹೆಡ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳೂ ಆಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಹುಡುಗರು ಬಂದು ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಡದು.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಲೇಜು ಫೀಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟರು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿ. ಇ. ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, 90 ರಿಂದ 144 ಮತ್ತು 144 ರಿಂದ 183 ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ, ಬಡ ದೇಶ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾದ ಫೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಹುಡುಗರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗೈಲಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ಡಿರೇ ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವಸರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹಣವೂ ಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲನ್ನು ಆಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ರೀತಿಯಾದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಎಂದಿದೆ. ಈಗ ಫಾರಿನ್ ಕಂಟ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದರೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ರಾಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಎಂದು ಎರಡು ಹೌಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡರೂ ಹೌಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ನಾಳೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಬರಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಲೋಯರು ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಇರಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟೂರು ಹೋಗಿರುವಾಗ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಬರದಿರುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಹೆಡ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬರುವ ರೈತರುಗಳು ಅವರ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬರುವ ರೈತರುಗಳು ಅವರ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ)

ಜನಗಳು ಬಂದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನಾಗಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಜವಾನರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಒಳಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರು ಸ್ವೀಕ್ಸ್ ಆಗಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರಪ್ಷನ್ ಇದೆಯೆಂದು ಗೋರಾಪ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಿತಮೀರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೋ ಅದು ಅಷ್ಟೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—
But it is evaporating and going up and up.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಾಹ ಇರಬಹುದು. ಉತ್ತಾಹದ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಅಂಟಿಕರಪ್ಷನ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—Very rare cases. ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಹಿಡಿದರೆ ಸಾಕೇ? ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಹಾರಾಡುವುದು. ಅಷ್ಟೇನು ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ನೋಡಿ. ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೇ? ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರದ್ವೈಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೋಟಿಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಯಾವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I have got very great love for him. My friend is laughing and telling me.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮೇಲುಕೋಟೆ ಹೋಬಳಿ ಬಹಳ ದ್ರೌಪಿ ಏರಿಯಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಅರಕನಕೆರೆಯ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆಯಿತು? ಅದು ಇನ್ನೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಗೋವಾರ್ಲ ರಿಪೋರ್ಟಿಂಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—
He is referring to delays.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಶಿಪಾರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಂದ ಬಹಳ

ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕಸಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಒಪ್ಪಾಟುಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಕೆಲವನ್ನಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಒಂದೇ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ಇರಕೂಡದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲ ದಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಕೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಾರ್ಲ ಅವರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಇಲ್ಲದೆ 18 ಕೋಟಿಯ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕಡೆ, 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕಡೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾವುವು?

Sri B. CHAMIAH.—

“It appears that for quite a number of the works undertaken, no estimates are prepared. The Appropriation Accounts of 1955-56 show 2,473 such works costing 8.64 crores; at the end of September 1957, the number was 13,261 works costing Rs. 13 crores and odd. It cannot be that all these were cases of emergency. The execution of works without preparation of estimates must lead to wastage and is clear evidence of slackness in supervision.”

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— It is the anxiety to do the work. It is not slackness.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ತೈರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ತಿನ್ನುವವರು ತಿಂದು ಕೊಂಡುಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಸರ್ಕಾರದುದ್ದು, ದೇಶದ ದುಡ್ಡು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಮಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಮೈಸೂರು).—ಹಾಗಾದರೆ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—Chief Secretary has been made much of. ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, intelligence ಇಲ್ಲ, ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. They take shelter under the

Chief Secretary's orders ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಹೊಗಳಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಶೇಕಡಾ 15 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅವರು ಬರೆದರೆ ನಿಜ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಶೇಕಡಾ 15 ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri H.M. CHANNABASAPPA.—Why do you presume that it is 15 per cent?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾದ ಬೇಕಾದರೆ ಚೀಫ್ ಕಾರ್ ಆಫೀಸ್ ಸೆಲ್ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ. ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಜನರಲ್, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಜವು ಏನಿದ್ದರೂ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೇ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ರಾಶಿ ಬರುತ್ತದೆ? ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗುತ್ತದೆ? ರಿಸೋರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೋಡಿ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಹುಡುಗರು ಬರಬೇಕು. ಬಡವರು ಆದವರು ಸಾಲ ಸೋಲುವಾಡಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗ್ಯಾರೆಂಟಿ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕಮಿಷನ್ನೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟುಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಖರ್ಚು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನುಮ್ಮನೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟಿವ್ ಸ್ಕೀಮು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದರ ಮೈಕೊರಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಅಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಯಾರು ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

4 P.M.

ಅಂತೂ, N.E.S. ಎಂಬುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ N.E.S.ಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ, ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು 'wasteful form of expenditure' ಎಂದು

ಹೇಳಿದ್ದು ತೀರ ಅನುಚಿತ. ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಇದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಹಾಮಾಡಕೂಡದು. Arrears in village panchayats ಎಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇಕೆ ತಾಳು ವಸೂಲು ಮಾಡಕೂಡದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಬೆಳಗಾವಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15ರಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ; ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 13 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 19 ಇರುವುದನ್ನು 16ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ತಂಟೆಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾಳು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಹೌದು. ಕಡಮೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಈಗ ಲಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ದೂರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಆಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಡಿವಿಜನ್‌ಲೆ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರುಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

Under Secretaryಗಳ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ direct recruitment ಮೇಲೆ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇರುವುದೇ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದಂತಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಹಾಗಾದರೆ ವಹಾಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು! ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಳನಾಕರರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಳು ಹೀಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Extravagance ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಖರ್ಚುಬೇಕು. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲೇ Hospitality ವೆಚ್ಚವೆಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ)

ಖರ್ಚು ಆಗ ತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮ ದರ್ಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಖರ್ಚನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri L. S. VENKAJI RAO (Basavana-gudi).—Mr. Speaker, I shall endeavour to be very brief. As far as possible I will try to avoid repetition.

By reading this Report and after having heard my Hon'ble friends here, I am reminded of Miss Mayo's *Mother India* and Sri Ranga Iyer's *Father India* as also the comments by Janab Kanyalal Gauba. It is no doubt true that Sri Gorwala has attempted here and there to appreciate also our officers. In one place he admits that our retired officers are quite competent and have the vigilance, capacity and experience of managing industries and he should also at the same time expect that the officers that were in Mysore were all people with all round knowledge. I am of opinion that this Report consists of contradictions and also some whimsical allusions and also illusions. As I have already said, if you go through the pages where strictures have been passed about the way files were missing and the words "Officers were dancing to the tunes of the Ministers" I feel that these could have been avoided by an officer of that calibre and reputation. The whole Report is bureaucratic in character. With the background of the experience gained out of the countries where democracy prevailed and is prevalent, we can understand that our country has done very well. We have got also to appreciate the background of the gentleman who has written this Report. He has given very valuable suggestions of course in regard to the village officers, etc. I agree with him. In certain respects he has said that there should be a change of the system of the administration. There also I agree. But in certain places I think he has tried to condemn the State, its officers, and indirectly the Ministers.....

Sri J. B. MALLARADHYA (Nanjan-gud).—Directly.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—.. directly and the members of the Legislature.

At one place under industrial management he says the members of the Legislature should be avoided. Who is he to say that? I challenge here and now that there are people in this House who are capable of managing any industry with efficiency and experience and are second to none. All these matters I think should be taken lightly and many others also likewise mentioned in the Report. For the last ten to fifteen years when the Congress was in the Opposition and also after their coming to power, members have given valuable suggestions and if you go through this Report I do not think there is anything fresh or new about it other than what was already said. This is said to be a valuable report in the sense that that gentleman has spent a few months over here and might be with some inconvenience. So we thank him for that. All that I say is that he did not keep an open mind when he went through the whole records. He has said that some files were missing and he has attributed something to the Minister himself. He should not have done that.

About industries he has said something with which I do not agree. He has stated that moneys should be called back from I.T.I. and H.A.L. It is up to the Government in order to keep up the prestige and their voice in it not to call back the moneys from those concerns. If the Government of Mysore want to invest money by taking more shares they are quite capable of it.

Sri Gorwala has also commented upon the present budgetary position of the State. I think he has done so from out of his experience on the lines of domestic finance. I do not think he has had sufficient experiences or the necessary background in financial field that he could comment upon the State's budget. I have not enough time to comment upon it in detail. I don't agree with him totally there.

The other thing is, he has taken pains to comment upon very very small matters, in a manner which will create prejudice in the minds of outsiders also. He was a gentleman who wrote a valuable book on rural survey at the

request of the Reserve Bank of India ; he has made a similar report for the Andhra Government. So far as this Report is concerned, nobody seems to be satisfied with this. All the same, he has taken a lot of pains. He seems to be a very honest gentleman, taking a lot of trouble, a gentleman with wide experience in administration, but not that amount of experience which is required of a gentleman when he analyses human affairs not taking into consideration local conditions. While going through the Report, to my surprise I find that he has taken into consideration most trifling things which a gentleman of that stamp would not ordinarily take note of. There are two or three reports on general administration, namely Sri N. Madhava Rau Report, Sir Albion Banerji Report, there is also the Report of Sri B. S. Raghavendra Rao who was appointed after the advent of the Congress Government. There is the Report of Sri Chandra sekhar Iyer. They have given suggestions as to how retrenchment could be made, how efficiency could be improved and all that. As my friend Sri Mallaradhya said the other day we have officers of immense experience in our State who could have done this job much better and to our satisfaction. His appointment is, I believe, made on the basis of his having had previous experience elsewhere. I do not criticise the Government for having appointed him. All that I say is that Government should be very careful in considering his proposals. The other day the Revenue Minister was saying that certain recommendations are accepted and certain recommendations are not accepted and so on and so forth. The Chief Minister, the Finance Minister and other Ministers have had similar experience; they have been members of the Legislature. They know what is what and which is which. I do not think a very serious note could be taken of this Report. Here and there we have a few valuable suggestions as my sister member Smt. Ratnamma Madhava Rau pointed out, which could be implemented. We need not pay much attention to some of his expressions, such as, wake up

democracy, development of the mind, people look to the Government and officers quite differently and so on. Formerly we know that officers were unapproachable; the Ministers were unapproachable. We have now adult suffrage. Now any man could stop the Minister and ask him to answer his point, because he is the master.

I would like to say something regarding Vidhana Soudha. For an ordinary man it looks magnificent. As my friend Sri Chamiah said, but for the efforts of the people responsible, we would not have been able to build a grand structure of this type in which both the Houses of Legislature and the Secretariat are located. Some of us may consider it as a waste, but it may be considered by architects as something of architectural beauty. What may look to me as a waste may be necessary from other points of view. Whatever be the case, it has become the object of great attraction. Thousands of people go over here to admire the building. I think after the construction of this building, at least 25 to 30 lakhs of people would have visited the building and all of them have very good opinion about it. We must appreciate whatever good is done and should not go on commenting upon or criticising it. I can say something bad about it; I can also say something very good about it. So it is a matter of opinion, one's own imagination and likes and dislikes.

Regarding education, Sri Gorwala has recommended the increase of fees payable by students. Our country is a poor country. As I have already suggested, we should resort to direct and, in a way, indirect taxation and see that the poor people are given better education both technically and otherwise and not burden them. He has made a very valuable suggestion and that is, as far as possible, educational institutions must be handed over to private agencies. Our State, as it is, is not as rich as Bombay State or Madras State. So with good facilities and financial resources there may be people coming forward who could be entrusted with this job and Government as far as possible should

(SRI L. S. VENKAJI RAO)

see that private people come forward to run colleges and schools.

Finally, I would request Government to bear in mind the most valuable suggestions offered by experienced members of this House, who have had experience of administration and consider very carefully the recommendations contained in this Report and implement only recommendations as would be in the best interests of the State. About the welfare of Scheduled Castes and Tribes, he says that this should be taken over by the Home Department. Before his recommendation was called for in the matter, our Government had made up their mind to entrust the work to the Home Department directly. In our State and elsewhere also, the work of the amelioration of the Scheduled Castes and Tribes and other backward classes is entrusted to a member of the same community or caste or class and this is a wise step taken. So what our Government has done is the best that we can think of.

Sri C. M. ARUMUGHAM (K.G.F.).—Just now the Hon'ble Member said that the work of amelioration of the Scheduled Castes and Tribes is entrusted to the Home Department. Is he speaking on facts?

I want to know what the Hon'ble Member's personal opinion about it is.

Sri L. S. VENKAJI RAO.—My opinion is that as long as a gentleman of that community is appointed to look after the interests of that particular community, I have no objection.

Sir, Mr. Gorwala seems to have had no clear notions about the finances of the State. He suspects our capacity to raise loans, to pool our internal resources. I disagree with these observations.

I would request our Government that whenever they think of appointing a committee or a single person to go into the administration, they should choose our own retired officers who are competent for the job and who would have much clearer ideas of our State and its background.

Mr. Gorwala himself being an I.C.S. man retired, there is no surprise that he wants men of his own calibre and men of his own class. But there are people in our State, including retired officers, who are second to none. We had in our State what used to be called the Mysore Civil Service Examinations. We had a number of efficient administrators like Sri Balasundram Iyer. Matthan and dozens of other officers. The Census reports produced by Sri P. H. Krishna Rao and his successor Sri Mallaradhya are excellent documents which would stand the test of comparison with similar reports elsewhere. The I.C.S. officers are good no doubt, but our country can only afford officers whose salary we can meet, the salary we used to pay in the old State of Mysore. We have I.A.S. men here and people who were recruited directly. They are all capable men. Unless it becomes absolutely necessary and it is forced down our throat by the Centre, we should not resort to recruiting I.C.S. officers.

Sri Gorwala has suggested that we withdraw our investment from some of the Central industries. Of course it is left to the Government to take a decision, but both the sides of this House have made valuable suggestions. I would only say that Government must have an effective voice in the running of the industries and they should be able to put in their own men. The unemployment problem is too great and Government should think carefully before they think of disassociating themselves from the industries sponsored by the Centre.

The question of continuing the Upper House is left to the sweet will of this House. There are people who have suggested even here the abolition of the Upper House. If the Members of this august House feel so, they would do away with it. But for Mr. Gorwala to make such a suggestion may amount in the eyes of some as an interference in our affairs. I do not know what impelled Mr. Gorwala to refer to it. I personally think we should have an Upper House.

Sri B. K. PUTTARAMIYA (Channapatna).—Does the Hon'ble Member

SRI A. D. GORWALA

remember that in the good old days he opposed it as a Member of the Opposition in the old Legislative Council?

Sri L. S. VENKAJI RAO.—I have grown older now. My voice is now feeble. Wisdom dawns upon me now better. So I feel that there must be an Upper House to guide us properly.

On the question of expenditure incurred on entertainment to our guests, I agree with Mr. Gorwala that our State is famous in hospitality. We should not grumble that. Whenever we can treat a visitor with goodwill and extract something from him, we should welcome it. This practice is also followed in business circles. Cannot we get everything done by correspondence? Then why should businessmen go all the way to England and other places and spend money? That is because personal contacts achieve much more and in the long run they are more profitable and economical.

*Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I have not yet made up my mind as to whether to support this Report or to oppose it. After listening to the discussion the last few days and after hearing particularly the Leader of the Opposition, I feel like supporting it because the Leader on this side gave the impression that he supported it. But then Sri Mallaradhya, who is a very experienced retired officer, has completely opposed it. I find that even from the Congress side, many members, including Sri Venkaji Rao, have opposed it. Therefore I would choose my own way.

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapoor).—On a point of personal explanation, Sir. My friend said that I supported the Gorwala Report and that Sri Mallaradhya opposed it. It is not totally correct. I have supported many of the suggestions, but did not agree with a good number of them also. I was not present when Sri Mallaradhya spoke, but I do not think that he opposed the Report *in toto*.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—In any case, I have my own choice. Mr. Gorwala has submitted reports

about the administration of Andhra; Bombay and also the Secretariat of the Planning Commission. None of his reports had been accepted. I do not know why a Cabinet, consisting of men like Mariappa should have chosen Mr. Gorwala for this task. I mention the Finance Minister because he has been in Legislature for more than 25 or 30 years. He has wide experience.

I remember an incident. There were several complaints about the Chief Secretary of a State and the Chief Minister wanted to get rid of him from the Secretariat.

4-30 P.M.

The Chief Minister was convinced and he called the Chief Secretary and said "I see there are several complaints against you. You had better go and work as Deputy Commissioner of a District." The Chief Secretary said: "What do you mean? I am an I.C.S. officer and have put in more than 20 years of service. How can you ask me to go as Deputy Commissioner? I am the Chief Secretary and you cannot transfer me, that too, to be the Deputy Commissioner of a district! There must be a Government Order and Government must take a decision in the Cabinet. You cannot do it." The Chief Minister said: "Who is the Government? Government are the Ministers and I am the Chief Minister. I can do it. Well, I am saying, You go to a district and take charge. I will have an order issued and send it on to you later on." That was the type of the Chief Minister they had in some State and he transferred the Chief Secretary. Here our Chief Minister says: "No, no, I cannot do that. He was Secretary in Bombay when I was Parliamentary Secretary. I know him."

Sri T. MARIAPPA.—This is an insinuation which we cannot tolerate.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You avoid it.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am saying that Mr. Mariappa being an experienced person could have drafted a better report.

Sri T. MARIAPPA.—What I say is, don't drag in the Chief Minister's name.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I won't drug him because I like him. What I was saying, is, that was the attitude adopted by the Chief Minister of a State in those days.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Don't take it as an individual affair; take it as Government

Sri C. M. ARUMUGHAM.—He has moved with the common people and he knows what the difficulties of the common man are. So any one of these Ministers, say Mr. Mariappa or Mr. Subramanya could have headed a committee consisting of other persons like Mr. Mallaradhya, a retired officer and others; they could have presented a better report than this Report. That is how I feel. You know we are spending every month some thousands of rupees and we are discussing this Report for 5-6 days. Government have also come to some conclusions. It was a job for any person to write the report. All this trouble could have been avoided. I asked Sri Mallaradhya 'Why did you oppose?' He said "I have a right to oppose because it becomes a family affair!" I have got a right to criticise the Government since we are wedded to Government by force or by mutual understanding. We criticise but we will never tolerate a third man from some other State to come here and criticise. That is the feeling. I do not say that what all he said is wrong. Certain suggestions which he has made are good and can be implemented. But in certain aspects he has gone too far. The Chief Minister has not placed in our hands a copy of the terms of reference; he ought to have given it. Sri Gorwala ought to have confined himself strictly to the terms of reference so far as the administration is concerned. So far as the policies are concerned, he should have left it to the Government. He worked during the Britishers' time. You know how difficult it was for a common man to contact a district officer in those days. But now the man in the street can see even the Chief Minister and the Chief Minister is found everywhere now a days because he makes a lot of tours. Therefore, from a man who worked during the Britishers' time what report

could you expect? Why should not Mr. Mariappa be asked to write a report? Further, it has been agitating our mind when you called for a report from a retired I.C.S. officer. A retired officer gets wisdom only when he retires. As our Revenue Minister pointed out the other day, Mr. Gorwala has made 97 recommendations out of which 40 have been accepted, 30 under active consideration and 20 rejected. Mr. Gorwala has confined himself only to the Secretariat. He is a retired I.C.S. officer. In this connection, I want to put a simple question, why should an I.C.S. officer be our Chief Secretary? If you want to take the advice of a retired I.C.S. officer to reorganise general administration which is directly under the control of an I.C.S. officer as Chief Secretary and the Chief Minister, why should an I.C.S. officer be the Chief Secretary? An officer is there as Chief Secretary and if he is not able to reorganise the department, who else can do? Why should you ask for a report from a retired officer, an outsider? I do not know how my friend Mr. Srinivas Shetty wants more I.C.S. officers, on what ground. What is it that the present I.C.S. officers have done in the general administration? Instead of calling a retired gentleman from Bombay and making him sit in the Residency and go through the seven years' proceedings of the Assembly and make some observations, we could have appointed X, Y, Z and got a better report. This is the Government constituted by the people, run by the people and for the people. If Government were to call for a report from each head of department and every Secretary, that would be better. Some of the members of the Legislature have been Ministers for a number of years. They know the difficulties of administration, how to get over them. They could have been called to give a report. Mr. Gorwala confines himself only to the Secretariat. I feel that we need not have an I.C.S. officer as our Chief Secretary and we need not have any more I.C.S. officers also. As I said, there should be a non-official committee, let Mr. Mariappa be the Chairman and let there be two or three

members, one from this House, one from the Upper House and one from the general public; we may even take a retired officer as a member and the committee may give a report, making suggestions as to how to pull up the administration, improve economy and regarding other aspects. I went to Madras some time back. They were asking about Mr. Mariappa. They seem to know him only because he happens to be the Finance Minister. I said 'He is a progressive minded person.' That is what I said and here I say 'He is a conservative.'

When you go outside, you must always appreciate our Minister. When I go out of the State, I said he was intelligent and clever. But here I say he is more cunning.

Sri T. MARIAPPA.—Is he more cunning?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—There I said, he is always having a modern outlook. But here, I say he is Asian type. He is the proper man to be the Chairman of a committee to go into the administration and reorganisation.

Sri C. K. RAJAI AH SETTY.—Why do you suggest him?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—He is the only person available. I cannot think of any other person. Sri Muckannappa and others vehemently defended Vidhana Soudha affair. I have nothing to say about it except to say one or two words. This Vidhana Soudha was constructed during the time of Sri Hanumanthaiya. But it surprises me why Sri Hanumanthaiya should defend. He has constructed as not Sri Hanumanthaiya; but as Chief Minister of Mysore and as Congress Leader. So, whatever the credit or discredit, the Government should bear and not the individual person. Secondly, so far as the building is concerned, it is the verdict of the Chief Engineer that it is the cheapest building available in India. In the Public Accounts Committee, it has been stated that it has been revised to Rs. 175 lakhs. Sri Gorwala said that we should not waste money on big buildings; so many members on that side and on this side said that we should not waste money on buildings.

L.A.

I do not know how our previous Nijalingappa Government decided to construct a medical college building for Rs. 150 lakhs. I am not here to support Sri Hanumanthaiya or to oppose anybody. It makes no difference for me because Sri Hanumanthaiya belongs to Congress and Congress Government. We always criticise and it is healthy criticism. There is a hue and cry about Vidhana Soudha because quite a lot had been spent. Then why did the Government decide to construct Hubli Medical College at Rs. 150 lakhs with dummy walls and R.C.C. pillars? If you compare Vidhana Soudha with Taj Mahal or Victoria Memorial Hall, I say Taj Mahal is not useful; it is a monument. Therefore you cannot compare it with Taj Mahal however beautiful it is. It is not useful for anything. Here Vidhana Soudha is useful for the Assembly, for the Council, useful for Secretariat and Chief Minister and other Ministers. If you are opposed to big and huge construction, then you must live in small buildings because common man is not living in big buildings. Mahatma Gandhi said that he would not like to live in palaces and he would live in Bhanghi colony, and he preferred to live in Bhanghi colony. According to the verdict of the Chief Engineer, this building happens to be the cheapest building and since it serves the purpose, let us not take any more controversial view of this building. That is my sincere opinion. I suggest that we can convert the front portion of Vidhana Soudha into a temple because it gives more a temple appearance than an official appearance. If you instal a statue there, devotees will come in thousands. As it is, they are coming in thousands; then they will come in lakhs. Then you can collect some money. Sri Mariappa can seriously think over it.

A MEMBER.—Which statue?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Our population is 400 millions. We have more than 40 crores gods. So, any God can be installed. By that way they can collect money. He ought not to have touched this point about Vidhana Soudha because it was sufficiently discussed. Congress Members

(SRI C. M. ARUMUGHAM). themselves are convinced that we need such a building after the State Reorganisation and this has to be the capital for 19 Districts. Several offices were in rented buildings; now we are here in our own building. Further, I am told that in entire South Asia, we have not got a building of this type. That is what they say. I do not know whether any other Minister has gone to other places and seen better building than this. In entire South-East Asia, we have not got such a building. Let us be proud of it. But there is any misappropriation in the construction of this building, let them refer the matter to a judicial enquiry and if the man is found guilty, let him be punished. Why should we point out one man and discuss on some man and try to wipe him out from politics? Some of the materials used here are very cheap. That is what the Chief Engineer said. On the left side of the Assembly Hall, there is a fountain. That fountain was purchased from a mosque. It costed them more than Rs. 10,000, but the concerned officer got that statue for Rs. 3,000. So, how cheap it works out. In all, it is worth more than Rs. 10,000. It is made of marble. Such cheaper material has been purchased for this building. If there is anything irregular, they can refer the matter to judicial enquiry and find out the truth.

SRI K. HANUMANTHAIYA (Ramanagaram).—May I give the reason why it was purchased cheaply? In the mosque, they do not have human figures or figures of birds. It is against their tenets. They ordered this marble fountain and it came with a picture of birds. So they did not want to instal it in the mosque and sold it so cheap.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Therefore, this building as per the verdict of the Chief Engineer has worked out cheap, i.e., Rs. 20 per cubic foot, whereas other buildings work out more than that. Somebody must have instigated him to make a reference about it. If they had not instigated him, it is well and good. If he has done it of his own accord, it is well and good. He

has made some sarcastic remarks about legislators, former Chief Ministers and other important leaders of the State. The Finance Minister ought not to have given this report for publication. After going through these things, they could have rejected this report and saved 5 to 6 days time of this House. Anyway it is before us, we have to pass a few remarks on that.

On page 15 Sri Gorwala says about Ministers' tours. In the last speech I said the Ministers should go on inspection tours because they will have to come to know of men and matters. In these days, I am given to understand, even the Secretaries are touring. So the Ministers, Secretaries, and Deputy Ministers tour. They must evolve a policy where the Ministers should tour and the Secretaries should tour.

The Hon'ble Member Sri Sityanarayana Rao was telling about Backward and Non-backward Communities yesterday. He always speaks with points and facts. Whenever he speaks it is very interesting to hear. I asked him what he meant? He said Arumugham knows much more. I do not know what others feel about reservation. I am not just saying that Government should not think in terms of advanced classes or in terms of intellectuals and others. They must look to the participation of common man in the administration. If the Government is constituted of only intellectuals or only advanced classes, it will not stand; it will collapse. Therefore Government must try to constitute one with the common man. So far as reservation is concerned, Sri Gorwala says that it must be followed only in the case of direct recruitment and not with regard to promotions. There was an order that even with regard to promotion it must be by selection. So far nobody is benefited. If anybody is benefited let the Chief Minister say so. Sri Gorwala says: "Some learned and eminent gentlemen of the Lingayat Community hold that in view of the educational and economic attainments of the community, it is no longer necessary to consider it backward. If this is correct, the reservation order may be amended,

SRI A. D. GORWALA

the number of vacancies reserved for the backward classes being reduced and that for merit enhanced." I also feel like that. Can you call Sri Mallaradhyas backward? For all practical purposes he is forward. Whether it is Lingayet community or Vokkaliga community, or Muslim community or Scheduled Castes or any other backward communities whose category numbers more than 350, unless they have adequate representation in the administration, they must be classified as backward classes, not on mere education alone. With regard to reservation Sri Gorwala says "In Madras 41 per cent of the vacancies only are reserved, 16 per cent for the Scheduled Tribes and Castes and 25 per cent for the backward classes." In Mysore 54 per cent of the posts are reserved for merit and 46 per cent are reserved for backward classes—Lingayets are given 22 places, Vokkaligas 14, Scheduled Castes 18 and the other backward communities like Muslims and others number about 350 and there is no reservation. I want to say only one thing. The former Chief Minister Sri Hanumanthaiya was supporting Sri Suryanarayana Rao that reservation should be there for direct recruitment.

SRI K. HANUMANTHAIYA.—I was not supporting him. In fact I said that he is not representing correctly the official policy of the Congress or the principle of the Congress. I was also a member of the Select Committee which considered this issue. The Prime Minister was the Chairman of the Select Committee and we have taken care to see that the backward classes should be adequately represented in Government services. We have advisedly not used the word "communities" or "classes". It so happens for the last seven or eight years we have not been able to define properly what backward classes are. What Sri Suryanarayana Rao said was that promotion should not be on the basis of classes and communities. That, Mysore Government has been following from the very beginning. It is not Sri Gorwala's suggestion or Sri Suryanarayana Rao's suggestion. The correct position is, backward classes have to be given representation not at

the suggestion of Sri Gorwala and it was not within his jurisdiction. It is a mischievous suggestion that he has made with regard to one community. We have to give adequate representation, even over-representation to backward classes.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Even in regard to direct recruitment, I want to tell the House how Government are not following the principle of reservation. In the Electricity Board up to 7th February 1958, they have made 155 appointments. Out of these, I want to know how they have followed the principle of reservation. I want to tell that Muslims form ten per cent of the population and out of 155 they have appointed only 9 Muslims in the Electricity Board instead of 15; they have appointed 24 Lingayets for 33; they have appointed 16 Vokkaligas instead of 21; they have appointed 11 Scheduled Castes instead of 27 but they have appointed 31 Brahmins for 2. Still Sri Gorwala says and Sri Suryanarayana Rao and other members were kind enough to say that we must follow the principle of reservation in direct recruitment. Government have not followed it in the case of the Electricity Board. So far as appointments are concerned, they must do it according to the population. But they have given 31 posts to Brahmins and only 11 to Scheduled Castes; is it on merit or on population basis that is done, I ask? Still there is a rule laid down by the P.S.C. that appointments must be according to the population. Let us go to promotions. They have so far promoted 37 persons out of them 12 are Brahmins and one or two of other communities. Very recently the Public Service Commission appointed 400 Surveyors; according to the population, they ought to have appointed 40 Muslims but they have appointed only 8. I want to ask the Finance Minister who boasts himself as one of the saviours of the backward communities.....

SRI T. MARAPPA.—I am really surprised at the expression; why should he use an expression the meaning of which he does not know? Did I ever boast myself?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am only saying that you are safeguarding the interests of backward communities.

Sri T. MARIAPPA.—You cannot put it so. It is a most mischievous fashion.

5 P.M.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It is no good arguing whether there should be reservation for this or that community in the matter of recruitment or promotion. Government should formulate a policy in respect of all communities. So long as a community is not adequately represented, the reservations should continue for that community. Of course I agree that the best candidate among such community should be chosen. There should be no influences. Select the best of the Lingayats or Vokkaligas or other castes. There are so many safeguards given to the backward classes in the Constitution yet it is saddening indeed that all of them remain on paper and the backward classes continue to be ever backward.

Mr. Gorwala has made a reference to deputation allowance. It is one of the good suggestions and Government should seriously consider it. When a non-I.A.S. man is doing all the work of an I.A.S. man why should he be deprived of the allowance? The allowance is given to the post, not to the individual occupying the post. Similarly, when an I.A.S. officer is posted in some of the commercial undertakings, he is given a car, free quarters and other facilities. That is the reason every officer desires to go as Vice-Chairman or Managing Director of some concern. The Secretaries and Heads of Departments do not get even one Government car whereas we find the I.A.S. officers in undertakings getting even two cars. The Chief Minister is the Chairman of so many concerns; though he has no time he wants to stick to the Chairmanship.

[DR. NAGAN GOWDA in the Chair].

In page 30 Mr. Gorwala states :

“The period of guarantee of the current Settlement has expired long since in every taluka of the

Mysore State. Current settlement rates were fixed when prices were far lower and the completion of normal settlement operations now would undoubtedly lead to recommendations for upward revision of all rates. Land prices too have risen considerably, no dry land in the State, it is authoritatively stated, being worth less than Rs. 500 an acre. Attempts have been made in the last few years to try and get some part of the additional increment for Government without going through the elaborate settlement procedure that would take years and cost a considerable sum. In 1954, even a bill seems to have been drafted. (The file on the subject is not available. The Revenue Secretary says it is missing, having been probably taken away by the Minister of the time!)”

May I ask how the Revenue Secretary informed Gorwala of this. He must have probably thought the then Revenue Minister may not return to power and that he would be safe in making such a statement. This is the type of Secretaries we have. The Secretary can even expose a Minister.....

Mr. CHAIRMAN (Dr. R. Nagan Gowda).—Mr. Gorwala has said that, but whether the Secretary said it or not is not known.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Then Government should have obtained his explanation. If he has said it, action should be taken against him; if he has not said it, then the report should be treated as false and baseless.

Mr. CHAIRMAN.—Now that you have brought this matter to the attention of the House, Government would no doubt make a reply to it.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, Mr. Gorwala's Report mainly concerns itself with the Secretariat. Mr. Gorwala goes to the extent of suggesting that the Chief Secretary should in future interview and directly appoint Under Secretaries. It somehow appears to me that Mr. Gorwala was asked to write this report by somebody

SRI A. D. GORWALA

interested. Mr. Gorwala seems to have been brought here so that he can praise somebody. If such key appointments were to be made by the Chief Secretary, why we should have the Public Service Commission at all? Mr. Gorwala goes further and says that the Chief Secretary should be an Inspector General for the entire administration. I suggest that he should be called the Secretary General. All power must be given to him. Ministers would come and go, but he would remain for ever and ever. He can pass orders on any subject on the earth. He can deal with the Government itself. He is the Government and the Minister will be like a Chairman presiding over meetings once a month or so. The entire power of governing this State could be vested with the Chief Secretary and we could blindly follow him. If the Government is prepared to accept such a position, let it say so. If the Ministers have not been able to assert their rights, the Chief Secretary becomes powerful. All the Ministers, except Sri Mariappa, suffer from inferiority complex.

Sri T. MARAPPA.—Sir, it would be better to avoid insinuations.

Mr. CHARMAN.—Yes. I agree.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—If the Ministers feel that they are the representatives of the people, they must assert. They cannot surrender their rights to the Secretary and dance according to their tunes. The Ministers are a powerful lot. They are the Government. The Secretaries are only glorified clerks. They are bound to implement the policy laid down by the Ministers. If the Chief Secretary is to be the Inspector General of the administration, let the Ministers forego their powers and make him the Supreme Commander of this State.

Sir, about the Public Service Commission, I would like to state that since Reorganisation, the work of the Commission has increased. Therefore I would suggest that one more Member be nominated. In Bombay there are four Members, in Andhra four in M.P. six in Punjab four and in Assam, which has only half our population, they have two. Kerala has three Members, though it

has only half of our population. Our population has increased; there are 19 districts now and Governments could appoint one more Member. Instead of asking the Heads of Departments or the Divisional Commissioners to appropriate to themselves the duties of the Public Service Commission, the Commission could have one more Member and it could be made to appoint all categories, not only the gazetted officers, but also even a peon. From the figures I have quoted regarding Electricity Board, the Finance Minister will very well agree with me that they have not followed the rules. I do not know what the Minister in charge of Electricity will say about appointments.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member must please understand that recruitment with regard to State Electricity Board is a matter within the purview of the Electricity Board under the Act and the Government cannot impose any restrictions on them. However, the Electricity Board has agreed to follow the procedure that we adopt in respect of other Departments. I want the Hon'ble Members to understand it is not binding on them.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Should they not follow the Constitutional provisions?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is an independent Corporation which does not come within our purview.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Should they not follow the Constitutional provisions?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I do not know from what facts the Public Works Minister is speaking. Even autonomous Boards should follow the Public Service Commission rules so far as appointments are concerned. If they do not follow, there will be more irregularities. What I want is they must appoint one more Member and make the Public Service Commission responsible for appointing all categories from peon to the officer, whether it is an autonomous Board or a Government Department. So far as Education Department is concerned, he has made a recommendation that the grant-in-aid should be given at an earlier date than 31st March. I am

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

running an educational institution. They have given the Grant-in-aid Bill on 1st March at 4 O'clock. Apart from that, I want to tell the Hon'ble Deputy Minister for Education that there is Headquarters Deputy Director who deals with grant-in-aid both for private institutions as well as for Government buildings. From 1947 to 1959, every year, the Government of Mysore has been sanctioning four Government high schools every year and all those high schools are located in private buildings. In certain areas, even public contributions have gone up to Rs. 35,000. They have deposited the amount. But still, so far no Government building is put up from 1947 to 1959. This is on account of Headquarters Deputy Director or on account of Government, I do not know. Anyway, it is left to the Government to consider why they have not been able to construct a Government high school building when there is public contribution and when they start four high schools every year. That of course Mr. Gorwala has not touched. Anyway, the Government should think it wise to implement it.

Sir, so far as the Information Department is concerned, I have got one word to say. Sri Gorwala suggested to stop the English Information Bulletin. Sir, this is a controversial subject whether to stop it or to continue. Some of our friends said they should continue it because we will be cut off from other parts of India. If you say that, I think the Government of Mysore should be very cautious so far as language is concerned. There is already a fear that University authorities and other high officials in the Education Department are feeling that the medium of instruction in the University should be Kannada. In other States also, they are declaring regional language as the medium of instruction in the University. If that happens, then the All-India importance of universities will be lost and you will be confining it only to the State.

Mr. CHAIRMAN.—I would like to mention that the Report does not

mention about the language to be used in the University. I think the Hon'ble Member will have many more opportunities to say that. I only suggest that you have plenty of points to touch on Gorwala's Report.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am at the end of the Report. Supposing the regional language is made the medium of instruction in the University; then the students coming out of the University will have to confine themselves to that State only. They will have to get their appointments only in that State. They cannot go to other States because the medium of instruction is in their own regional language. If that happens, some of the northern States which speak Hindi will introduce Hindi and then Hindi will dominate entire India. By force, they will have to learn Hindi. Therefore, I want to suggest that even though decision to make Kannada an official language is under consideration, they must also consider whether to have English also as the official language parallel to the regional language. Why I am saying this is, there is so much of opposition to Hindi. I want to quote an instance how Hindi became the national language of India. It is only with one vote that Hindi succeeded. I quote this instance from a book written by Dr. Ambedkar.

Sri T. MARIAPPA.—But Sri Gorwala has not referred to Hindi.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member has many more opportunities to refer to these things, that is, on Governor's Address, Budget speech and on grants.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I was saying how Hindi was imposed or how they succeeded in imposing by one vote. I will read the relevant extract:

"It may not be a breach of secret if I reveal in the public what happened in the Congress Party meeting when the draft Constitution of India was considered There was no article more controversial than article 160 which dealt with the question. After a long time when the question was

SRI A. D. GORWALA.

put to the party, 77 were against and 78 for Hindi. Hindi won its place as a national language by one vote. I am stating these facts from personal knowledge."

Therefore if you minimise the importance of English, India Government or the State Government will adopt Hindi and issue a bulletin. What do we know? Therefore, we must insist that English must continue. I am sure the present Government will consider this issue. Sri Hanumanthaiya was a Member of Parliament and he knows about it.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—You need not refer to it here. What you suggest will be done and English will continue.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Adopt English as the official language along with the regional language. His suggestion to stop the English bulletin will never arise. Lastly I want to touch on one point. He mentioned about corruption. Previous Governments used to say 'What shall we do, we are gradually eradicating it.' But now I am saying there are about 10 Ministers and 6 Deputy Ministers. What I want to tell them is, if these 16 are honest, try to be honest, they can control the Heads of Departments. If the 16 Ministers try to be honest and take a decision to be honest, then they can control the Heads of Departments as well as Secretaries. There are 19 Deputy Commissioners and they can very well make these Deputy Commissioners to be honest because they are few in number. The District Medical Officers and District Forest Officers also can be honest; the Deputy Commissioner can make the Tahsildars and Sub-Division Officers honest. It is a simple plan. So, it must start from the top to the bottom. If you allow any of the capitalists, industrialists and big businessmen to come to your House and garland you in your house, others will suspect you and follow that habit. Even taking a cup of tea comes under corruption. Therefore, my appeal to the Chief Minister and all the Ministers is that if they decide to be like that, they can control the Secretaries and Heads of Departments.

Then this corruption will go. If you allow a person who draws less than Rs. 500 to purchase a car, for petrol and other things he goes in for corruption.

A register should be maintained and before any person is appointed as Minister details regarding his properties and of his relatives should be entered therein. At the end of his term it must be verified. Some of the Ministers have constructed houses worth 25 or 50,000. How could they do that within a period of two or three years because they draw Rs. 800 only and where is the money for that? I know a Tahsildar who has constructed within a period of 2½ years a house worth Rs. 14,000. Such a register should be maintained in the case of officers also. Most of the officers when they come for appointment say: "I am a poor man; my father was a clerk in the Revenue Department; he retired and died; I have studied up to B.A." After being appointed as a Tahsildar, within a period of five years they will have constructed houses worth Rs. 14,000. Therefore all these details will be entered in the register. This may be a matter for laughter to the Chief Minister but this is the only way for him to eradicate corruption. I am definite that if the Government do not give serious attention or thought to it they will not solve the problem and on the other hand it becomes more rampant. They may say "It is continuing for so many years; how can we put an end to it"? They must find out a solution to put an end to it.

Mr. CHAIRMAN.—You can make a suggestion, and go forward to the next point.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—They must maintain a register of properties and after two or three years' time they can check it. Including the Chief Minister I am saying it. That is my suggestion so far as rooting out corruption is concerned.

Sri G. N. PUTANNA (Tumkur).—There is a register maintained.

Sri B. RACHIAH (Chamarajanagar).—Even for M.L.As.?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—So far as M.L.As. are concerned, we are not going for any permit or licence. Maintain a register for them also. But that must be checked within five years' time; otherwise after five years most of the members may not be returned; some of the Congress members may not get a ticket.

Lastly I wish to say that so long as our friends continue in power there is no salvation for this State. That is my honest opinion.

SRI G. VENKATAI GOWDA.—Whom else do you want?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—In the next General Election people are waiting eagerly to see them as ex-Members of the Legislature and as ex-Ministers. That is going to happen. Anyway I join with the countless millions of lips with the cry 'Down with Jetty Government; down with the Congress Government'.

SRI G. N. PUTTANNA.—May I know how long are we sitting?

MR. CHAIRMAN.—Up to six.

*ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎಚ್. ಮೂಡುಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಸಗೌಡ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮೊಕ್ಕೂರು ಮಾಡಿ ಈ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಇವರು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ವಿಷಯಗಳ ಪೈಕಿ ಸರ್ಕಾರ ಗೋವಿಂದ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳ ಮೇರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವರ ವಿಷಯವು ಮತ್ತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ವಿಷಯವು ಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಅನುಮಂಜನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸೇರಿದವರು, ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸೇರಿದ ಈ ವರದಿಯ ಮೇರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಮುಂದಿರುವೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷವವರು, ಅದಲ್ಲೂ ಈಗತಾನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀ ಅಮೃತಗೌಡ ಅವರೂ, ಎನ್ನ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀ

ಮುಕ್ಕಾಪಾಧರೂ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿಯಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

5-30. P.M.

ನಾನೀಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಇಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಕೇವಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನೀವು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ ಉತ್ತಮ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿ ಎಂಬುವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದರವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕಮಾಡಿತೋ ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೂ ಇವರು ಒಂದೆಡೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯಯುತವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಥೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ನೋಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅನುಬಂಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನಾವು ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದೇ ಯಾವುದು ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾದದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ, ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯು ದೇಶಕ್ಕೇನಾದರೂ ಉಪಕಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕೂಡರೆ ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೀಲಿಸ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಆಗಾಗಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನದರ್ಶರುಗಳು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು

one-man ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿ. ಅಷ್ಟು ಹೊರತು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿಳಿಗೇಡಿ ತನವನ್ನು ಇದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಟೇಷನೇಗ್ರಾಫರ್‌ವರಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಂಗಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಷಯಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನೇಗ್ರಾಫರ್‌ವರು ಕೆಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೇನೋ ಇವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಎಸ್.ವಿ.ಎಸ್. ಕಮಿಷನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಕಿಡಿದು ಕಡೆಯ ಮೂಲೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ಆ ಎಸ್.ವಿ.ಎಸ್. ಸಮಿತಿಯವರು ಕಟ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಏನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೋಂದರೆ ಆಗ ನಮಗಿದ್ದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದೊಂದು ಭಾರಿ ಕೆಲಸ ಆಯಿತು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಂಸಿದ್ಧದಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಆ ಎಸ್.ವಿ.ಎಸ್. ಕಮಿಷನು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಾರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಿವಿಂಗಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಅದನ್ನು ನನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ರುಜು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ವರದಿಯನ್ನು ಓದುವಂತೆ ಓದಿ ನೋಡಿ ರುಜು ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಫಾರ್ ಓದಿ ರುಜುಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ರುಜು ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಅವರ ಮಾತಿನ ಮೇರೆಗೆ ಮೇಲೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ರುಜು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನನ.

Sri A. R. PANCHAGAVI (Jokak II).—On a point of order, Sir. Is it proper for a Member of a

L.A.

Committee to disclose the proceedings of the Committee?

Mr. CHAIRMAN.—He is not disclosing the proceedings as such. The Hon'ble Member may proceed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಆ ಎಸ್.ವಿ.ಎಸ್. ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದೇ ಹೊರತು ಆ ರೀತಿ ನನ್ನ ರುಜು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನೀಗ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನೇಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು 1953ರಲ್ಲಿ; ಮುಗಿದದ್ದು 1956ರಲ್ಲಿ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಆ ನಮ್ಮ ಇಂಟೆಗ್ರೇಟೆಡ್ ಆಗತಕ್ಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈಗಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕದಿವಸ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಇದು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಕಟ್ಟಿದಾಗ್ಯೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಭಾವನೆಗಳೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದು; ಸಹಜವಾದದ್ದು. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋಲ್ವಾಲರು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು, ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು, ಈ ಹೊಸ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ, 1960-61ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ನಮಗೆ 18.29 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಬಡ್ಲೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—1960-61ರಲ್ಲಿ 18 ಕೋಟಿ 29 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತದೆ, 1960-61ಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಫ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ)

ಅನುವಾ ಬೋತಾ ಬಜೆ ಟ್ರಿನಿಂದ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಂಡ ವಾಳವೆಷ್ಟು, ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 1960-61ಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆ ಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಿಂದ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಜನತೆಯ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇತ್ತು ಹೀಗೆ 18.2) ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೋತಾ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಯತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸಮಂಜಸ ವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏನು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಹೋಂ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತಕಾವಿತಾಲ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ, ಇಂಥವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿಮೆ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೋತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು, ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ, ಪಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳಾದ ನಾವು ಇಂಥ ಒಂದು ಕಠಿಣಸಂವೇಷಿಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರತಕ್ಕಂಥವ ರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿ ತರಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಪದೇ ಪದೇ ವ್ಯಸನವಾಗುವ ವಿಷಯ.

ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್.

ಅಭೀನರುಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಮಾತ್ರ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ ಇತರರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕ್ರಮ ದರ್ಜೆಯ ಉಪವೇತನವನ್ನು ಕೊಡು ವಂಥಾದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಐ.ಸಿ.ಎಸ್., ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಭೀನರುಗಳ ಪೇಸ್ಟೆಲುಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೂ, ಈ ಸಭೆಯಮೇಲೂ ಹೊರಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬೆಳೆದುಬಂದಂಥ ಯಾವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಣ್ಣು ನಣ್ಣು ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಬಿದ್ದು, ಇವರಿಗೆ ಕರಪ್‌ಪನ್ನು ಈ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತರವಾಗಿ ಆರೋಚನೆಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೋ, ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೋ, ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರತರವಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಂಡು ಬಂದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜ, ದೇಶ ಎಲ್ಲವೂ ಇರುವಾಗ, ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಪದೋಷಗಳೂ ಸರಿಹೋದುವು ಎಂದರೆ, ನಾವು ದೇವತೆಗಳೇ ಆಗುತ್ತೇವೆ. ಅವು ಸರಿಹೋಗ ಬೇಕು. ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇವೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಹೇಗೆ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಸೇರಿದಂಥಾದ್ದು. ಈ ಸಭೆಯಾಗಲಿ, ಹೊರಗಡೆ ಯಾಗಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೇ ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ; ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವ ವಿಷಯ ಗಳಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗೋರವಾಲರವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಆಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು, ಯಾರುಯಾರು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. Terms of reference ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಆಧಾರ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲರಬೇಕಾದಂಥ ನಡವಳಿಕೆ ಏನು, ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನಿವೆ, ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥ

ಕೃಷಿ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವೆಂದು ತಿಳಿದೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅಯ್ಯವುದ ಮೇಲೆ ಏತನಾದುವಾಗ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸೌಖ್ಯ, ಈಗಾಗಲೇ ಯಾರೋ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಕುಡಿಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ತಿಳಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಎಷ್ಟು ಸರಿದೂರು, ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಲವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈಗ ನಿಂತಿದೆ, ಆ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟುಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನವಾದಿದ್ದಾರೆ ಯೋ, ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗಮನಿಸುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದು ನಿಂತಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಾಕಿ ಉಳಿದು ನಿಂತಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಬಾಕಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಆಮು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ನ ಕಾರ್ಯ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಢಾಸಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಸಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಏನೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು emotional ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ಗೋರ್ವಾಲರವರೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಾದಳವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅಗೌರವಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಲಘುವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಂದಿತಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ಕೆಲವು ರೋಷ ದೋಷಗಳಿವೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎದುರು ಸಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫೈಲುಗಳು ಮೂವತ್ತು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತೆಯುಂಟಾಗಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ತವ್ಯ, ಹೇಳಲೇಬೇಕು, ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಇರಾಜಿಗಳೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಿಲ್ಲ, ಅನೋನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು, ಕಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರಜೆಯೂ ಕೂಡ ನಂಬತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ವಿಷಯ.

ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು, ಎನ್ನುವ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಇಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಗೋರ್ವಾಲರವರನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದರೆಂದರೆ ಐದು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೂ ಫೈಲುಗಳು ಬಂದು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗೋರ್ವಾಲರವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸದೆ ವರದಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ಎರುಷೇರುಗಳೇನಿವೆ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೇನಿವೆ, ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದುದೇ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ನಾವು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಫೈಲುಗಳು ಆರಂಭಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತರ ಬಂದಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಫೈಲುಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ಕೇಳಿರುವ ವಿಷಯ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಹಿಂದೆ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಹೊತು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಎಂಬ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದೆ, ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರಾನ್ಯುಭೋಗರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶ್ರಾನ್ಯುಭೋಗರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬೇರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟವರೆಗೆ ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಇದರ ಸರ್ಕಾರದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು, ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಕಟ್ಟಿದೆ, ಸರಿಯಲ್ಲ, ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಗೋರ್ವಾಲರವರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಫೈಲ್ ಇಲ್ಲ, ಫೈಲ್ ಮಿಸ್ ಆಗಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊತ್ತಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ತೆರೆಯನ್ನು ಎದಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದಂಥ, ಒಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ)

ದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕೈಲನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಆಗಿರಲಿ, ಈಜಿಪ್ಟಿನ, ಸಾಸುವೆಕಾಳಿನಷ್ಟೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ವರೆಗೆ ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರುಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member will conclude his speech tomorrow.

The House will now rise and meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Six of Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 16th April 1959.